

חקיקה, חקיקת משנה והוראות בנק ישראל*

ד"ר אברהם לזוביק *

חוק בנק ישראל, תשי"ד — 1954

הוראות בדבר נכסים נזילים**

בתוקף סמכותי לפי סעיף 49 לחוק בנק ישראל, תשי"ד — 1954¹, לאחר התייעצות עם הועדה ובאישור הממשלה, אני מורה לאמור:

פרק ראשון: כללי

הגדרות

1. בהוראות אלה —

"המפקח" — המפקח על הבנקים שנתמנה לפי סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941²;
"פקדון למתן הלוואות" — פקדון שהמפקיד הורה למוסד הבנקאי להלוות כנגדו לאדם מסוים, לסוג מסויים של אנשים, או למטרה מסויימת;

"משרד" — מקום עסקים של מוסד בנקאי;

"תכנית חסכון" — תכנית חסכון שאישר שר האוצר על פי חוק לעידוד החסכון (ערבות למילות והנחות ממס הכנסה), תשט"ז—1956³;

"נזילות חובה" — סכום הנכסים הנזילים שעל מוסד בנקאי להחזיק לפי אחד מפרקי הוראות אלה;

"נזילות בפועל" — סכום הנכסים הנזילים שהחזיק מוסד בנקאי בפועל לפי אחד מפרקי הוראות אלה;

"שבוע" — שבוע המתחיל ביום חמישי ומסתיים ביום רביעי שלאחריו.

2. (א) בהוראות אלה, "מוסד בנקאי" הוא כל אחד מאלה:

(1) מוסד בנקאי כמוגדר בסעיף 1 לחוק, העוסק בעסקי בנק כמשמעותם

בפקודת הבנקאות, 1941, או בקבלת כספים בפקדון;

(2) מוסד שהוראות סעיפים 49, 50 ו-51 לחוק חלות עליו מכוח צו בנק

ישראל (מוסדות כספיים), תש"ל—1970⁴.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) לא ייחשב כמוסד בנקאי לענין הוראות

אלה, מוסד שכל הפקדונות בו הם —

(1) פקדונות למתן הלוואות של המדינה או של הסוכנות היהודית לארץ-

ישראל;

* יועץ משפטי למפקח על הבנקים.

** ק"ת תשל"א, עמ' 690.

¹ ס"ח תשי"ד, עמ' 192.

² ע"ר 1941, תוס' 1 מס' 1134, עמ' 85; ס"ח תשכ"ט, עמ' 58.

³ ס"ח תשט"ז, עמ' 52, עמ' 156.

⁴ ק"ת תש"ל, עמ' 996.

- (2) פקדונות למתן הלוואות שאישר המפקח לענין זה ;
 (3) פקדונות במסגרת תכנית חסכון שאישר המפקח לענין זה.

3. פקדון (א) בהוראות אלה, "פקדון" — כל התחייבות בפקדון של מוסד בנקאי.
 (ב) כדי להסיר ספק נאמר בזה כי "התחייבות בפקדון" כוללת, לענין הוראות אלה, גם התחייבויות של מוסד בנקאי כדלהלן :
 (1) התחייבות בשל הלוואה שקיבל ;
 (2) התחייבות לשלם כסף לאדם, אם קיבל המוסד הבנקאי תמורתה כספים ובסכום שקיבל, מלבד דמי עמלה בשל מתן ההתחייבות ;
 (3) התחייבות על פי שיק או פקודת תשלום שמשך על עצמו, שטר חוב שעשה או קיבול שטר חליפין, אם ההתחייבות היא לפרעון עם דרישה או שמועד פרעונה הגיע ;
 (4) התחייבות על פי ערבות לפי סעיף 14 ד לפקודת הבנקאות, 1941, בקשר לעסקת תיווך בשטר או מכירתו (להלן — פקדון בשל תיווך בשטרות).
 (ג) התחייבות שניתן להגדירה כפקדון לפי סעיף קטן (א) או לפי אחת או יותר מפסקאות (1) עד (4) של סעיף קטן (ב), תיכלל בחישוב סכום הפקדונות לפי הוראות אלה פעם אחת בלבד.
 (ד) לענין הוראות אלה, דינו של פקדון שיש לגביו זכות קיזוז או שעבוד כדין כל פקדון אחר.
 (ה) מפקדון העומד לזכות מפקיד לא תופחת הלוואה שניתנה לאותו מפקיד או לאדם אחר, אלא אם הותרה ההפחתה במפורש בהוראות אלה.
4. פקדונות שאינם חייבים בנילות מוסד בנקאי אינו חייב להחזיק נכסים נזילים כנגד כל אחד מאלה :
 (1) הלוואה מבנק ישראל במטבע ישראלי ;
 (2) פקדון מאת מוסד בנקאי אחר בישראל במטבע ישראלי ;
 (3) פקדון מאת המדינה אשר הועידה אותו למטרה מיוחדת שאישרו לענין זה שר האוצר והנגיד, למעט פקדון למתן הלוואות ;
 (4) שטרי חוב הוניים, שהוציא מוסד בנקאי באישור המפקח, אשר המועד הקבוע לפרעונם חל לפחות חמש שנים מיום הוצאתם, או שהתקופה הממוצעת לפרעון הקרן היא לפחות חמש שנים, והמוסד הבנקאי לא פרע אותם לפני המועדים הקבועים אלא באישור המפקח, ובלבד שהמרת השטרות במניות לא תיחשב כפרעונם לפני מועדם.
5. נזילות על פי ממוצע שבועי מוסד בנקאי חייב להחזיק נכסים נזילים לפי הוראות אלה, באופן שנוזילותו בפועל על בסיס הממוצע השבועי של נתונים יומיים תהיה שווה לנזילות החובה שלו על בסיס אותו ממוצע.
 (ב) בחישוב של נזילות חובה ושל נזילות בפועל על בסיס הממוצע השבועי של נתונים יומיים —
 (1) נתונים יומיים יחושבו על פי מצבו של המוסד הבנקאי בגמר העסקים בכל יום ; לענין יום שלא היה יום עסקים, יחושבו הנתונים על פי הממוצע של ימי העסקים של אותו שבוע ;

(2) הנגיד רשאי, בדרישתו בדבר הגשת דו"חות לפי סעיף 50 לחוק, להורות או להתיר למוסד בנקאי לדווח על פריט פלוני לתקופה קצובה על בסיס מצבו של המוסד הבנקאי ביום מסויים ולקבוע הוראות בדבר חישוב נזילות חובה במקרה כזה;

(3) כאשר הסכום של פריט אחד מוגבל על ידי הסכום של פריט אחר, ייעשה החישוב על בסיס הממוצע השבועי של הנתונים היומיים לגבי שני הפריטים.

פרק שני : נזילות במטבע ישראלי

6. מוסד בנקאי חייב להחזיק נכסים נזילים, כנגד פקדונות במטבע ישראלי במשרדיו בישראל, בשיעורים כדלקמן:

שיעורי
נזילות

השיעור
באחוזים

סוג הפקדון

- (1) פקדונות רגילים
מסכום כל פקדון שלגביו אין קביעה אחרת בהוראות אלה
65.5%
- (2) פקדונות לזמן קצוב — ארבעה עד ששה חדשים
(א) מסכום כל פקדון אשר, לפי תנאיו, הופקד או שחזרו והפקידוהו, בין במפורש ובין מכוח הסכם להארכת תקופת הפקדון, לזמן קצוב של לפחות ארבעה חדשים אך פחות מששה חדשים, והמפקיד אינו רשאי ללוות כנגדו או לגבותו אלא בתום תקופת הפקדון או בהודעה של לפחות ארבעה חדשים מראש
25%
- (ב) מסכום כל פקדון בשל תיווך בשטרות כשמועד פרעונו של השטר נושא התיווך הוא לפחות ארבעה חדשים אך פחות מששה חדשים מיום ביצוע התיווך
25%
- (3) פקדונות לזמן קצוב — ששה חדשים או יותר
(א) מסכום כל פקדון אשר, לפי תנאיו, הופקד או שחזרו והפקידוהו, בין במפורש ובין מכוח הסכם להארכת תקופת הפקדון, לזמן קצוב שלא יפחת מששה חדשים, והמפקיד אינו רשאי ללוות כנגדו או לגבותו אלא בתום תקופת הפקדון או בהודעה של לפחות ששה חדשים מראש
15%
- (ב) מסכום כל פקדון בשל תיווך בשטרות כשמועד פרעונו של השטר נושא התיווך הוא לפחות ששה חדשים מיום ביצוע התיווך
15%
- (4) פקדונות למתן הלוואות
(א) מסכום כל פקדון למתן הלוואות של המדינה או של הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, למעט סכום שהלווה כנגדו בהתאם לתנאי הפקדון וטרם סולק
90%
- (ב) מסכום כל פקדון למתן הלוואות של קופת גמל כמשמעותה בסעיף 47 (ד) לפקודת מס הכנסה⁵ לשם מתן הלוואות לעמיתיה לפי סעיפים 26 (1) ו-28 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, תשכ"א, עמ' 120; ס"ח תשכ"ח, עמ' 171.

- קופות גמל), תשכ"ד—1964*, למעט סכום שהלווה כנגדו בהתאם לתנאי הפקדון וטרם סולק
- 90% (ג) מסכום כל פקדון למתן הלוואות שאישר לענין זה המפקח, למעט סכום שהלווה כנגדו בהתאם לתנאי הפקדון המאושרים וטרם סולק
- 90% (ד) מסכום כל פקדון שהופקד אצלו לזכות למדינה מאת אדם שקיבל את הסכום לצורך זה בהלוואה ממנו, למעט סכום השווה ליתרת ההלוואה האמורה שטרם סולקה
- 90% (5) פקדונות מוחסכונות
- כפי שנקבע בפרק השלישי.
- פקדון שהפרק השלישי דן בו
7. (א) אם מוסד בנקאי החזיר פקדון לזמן קצוב לפי סעיפים 6 (2) (א) או 6 (3) (א) לפני שהושלמה תקופת הפקדון או תקופת ההודעה שבסעיפים האמורים, יהיה המוסד הבנקאי חייב להחזיק נכסים נזילים כנגד הפקדון, החל ביום החזרת הפקדון ולפרק זמן השווה לתקופה שבין יצירת הפקדון לבין החזרתו, אולם לא לפרק זמן שיעלה על ששה חדשים, בשיעור השווה להפרש שבין שיעור הנזילות על פקדון רגיל לפי סעיף 6 (1) לבין שיעור הנזילות על פקדון לזמן קצוב לפי סעיף 6 (2) (א) או סעיף 6 (3) (א), לפי הענין.
- (ב) אם לפני מועד פרעונו של שטר נושא תיווך בשטרות לפי סעיפים 6 (2) (ב) או 6 (3) (ב), פרע המוסד הבנקאי את ערבותו, קנה את השטר מהקונה הראשון או תיווך במכירתו לאדם אחר, יהיה המוסד הבנקאי חייב להחזיק נכסים נזילים כנגד הפקדון, החל ביום הפרעון, הקניה או התיווך ולפרק זמן השווה לתקופה שבין התיווך הראשון לבין הפרעון, הקניה או התיווך המאוחרים, בשיעור השווה להפרש שבין שיעור הנזילות על פקדון רגיל לפי סעיף 6 (1) לבין שיעור הנזילות על פקדון לזמן קצוב לפי סעיף 6 (2) (ב) או סעיף 6 (3) (ב), לפי הענין.
8. (א) מוסד בנקאי רשאי להפחית מסכום הנכסים הנזילים שעליו להחזיק לפי סעיף 6 את סכום ההלוואות שנתן באישור המפקח לענין סעיף זה, וזמן פרעונו המאושר טרם הגיע.
- (ב) הנגיד רשאי לקבוע בהודעה ברשומות, דרך כלל או לסוגי הלוואות, תקרה לסכום ההפחתות לפי סעיף זה.
9. על אף האמור בסעיף 4 (1) חייב מוסד בנקאי להחזיק נכסים נזילים בשיעור השווה לסכום שבו עולה היתרה של נכיון שטרות בבנק ישראל או הלוואות מבנק ישראל, במסגרת הקרנות לאשראי מכוון, על המותר לפי הוראות המפקח, וזאת נוסף על הנכסים הנזילים שהמוסד הבנקאי חייב כנגד פקדונות לפי סעיפים 6 עד 8.
10. "נכסים נזילים", לענין פרק זה — נכסים של המוסד הבנקאי כדלקמן:
- (1) פקדון במטבע ישראלי בבנק ישראל;

* ק"ת תשכ"ד, עמ' 1302; תשכ"ה, עמ' 1693; תשכ"ח, עמ' 561.

(2) שטרי כסף ומעות במטבע ישראלי בידי המוסד הבנקאי בכל משרדיו בישראל;

(3) שטרי אוצר שהוצאו לפי פקודת שטרי אוצר, תש"ט—1948⁷, שהיו בבעלות של בנק ישראל, ובלבד שסכומם לא יעלה על 50% מסכום הנכסים הנזילים שעל המוסד הבנקאי להחזיק לפי פרק זה.

פרק שלישי: חסכונות

11. בפרק זה — הגדרות

"חסכונות" — פקדונות במטבע ישראלי במסגרת תכנית חסכון;
"חסכונות לחינוך" — חסכונות למימון לימודים על-יסודיים וחינוך גבוה;
"חסכונות תמורה" — חסכונות שלפי תנאיהם רשאי המפקיד למזור למוסד בנקאי תעודות מילות המדינה מסוג שאישר המפקח לענין זה והמוסד הבנקאי חייב במכירת התעודות למדינה תמורת תעודות פקדון שאישר המפקח לענין זה;
"חסכונות אחרים" — חסכונות שאינם חסכונות לחינוך או חסכונות תמורה.

12. מוסד בנקאי חייב להחזיק נכסים נזילים כנגד חסכונות המופקדים בו בשיעורים כדלקמן: שיעורי נזילות על חסכונות

השיעור באחוזים	סוג הפקדון
100%	(1) חסכונות לחינוך
85%	(2) חסכונות תמורה, לאחר הפחתתם בסכומים שבהם זוכו חשבונות המפקידים בעד תעודות המילווה שהפקידו
85%	(3) חסכונות אחרים

13. מוסד בנקאי רשאי להפחית מסכום הנכסים הנזילים שעליו להחזיק לפי סעיף 12 את אלה: הפחתת נזילות על הלוואות והשקעות

- (1) השקעות שהשקיע בניירות ערך שאישר המפקח לענין זה;
- (2) הלוואות שנתן לצרכי חינוך או למטרות חינוכיות אחרות שאישר המפקח לענין זה, בתנאי שסכום הלוואות כאמור לא יעלה על 70% מסך כל חסכוניותו לחינוך;
- (3) הלוואות והשקעות שאישר המפקח לענין זה, ובלבד שהסכום שיופחת בעדן לא יעלה על 25% משני אלה יחד;
- (א) חסכונות תמורה, לאחר הפחתתם בסכומים שבהם זוכו חשבונות המפקידים בעד תעודות המילווה שהפקידו;
- (ב) חסכונות אחרים.

14. סכום הנכסים הנזילים שעל מוסד בנקאי להחזיק לפי סעיף 12, לאחר הפחתתו לפי סעיף 13, יהיה סכום הנכסים הנזילים שעליו להחזיק לפי סעיף 6 (5).

⁷ ע"ר תש"ט, תוס' א', עמ' 1.

פרק רביעי : פקדונות במטבע חוץ

15. בפרק זה —
- (1) "הוראות מטבע חוץ" — הוראות של המפקח על מטבע חוץ המבוססות על סמכויות לפי תקנות ההגנה (כספים), 1941⁸ ;
- (א) פקדונות במטבע חוץ במשרדי המוסד הבנקאי בישראל, מהסוגים הבאים:
- (1) חשבונות במטבע חוץ חפשיים כמשמעותם בפרק 3/ג להוראות מטבע חוץ ;
- (2) חשבונות במטבע חוץ כבולים כמשמעותם בפרק 3/ג להוראות מטבע חוץ ;
- (3) פקדונות במטבע חוץ מבנקים בחוץ-לארץ ;
- (4) פקדונות במטבע חוץ שטרם מויינו על ידי המוסד הבנקאי לפי הוראות מטבע חוץ ;
- (5) הלוואות במטבע חוץ מבנק ישראל ;
- (6) פקדונות במטבע חוץ מהמדינה ;
- (ב) פקדונות במטבע חוץ שהופקדו במשרדי המוסד הבנקאי בחוץ-לארץ, בסכומים הרשומים בספרים של משרדי המוסד הבנקאי בישראל לזכות משרדיו מחוץ לישראל ;
- (ג) פקדונות במטבע חוץ ממוסדות בנקאיים אחרים בישראל ;
- (3) "פקדונות במטבע חוץ נקובים ומוגבלים" — פקדונות במטבע חוץ במשרדי המוסד הבנקאי בישראל מהסוגים הבאים :
- (א) חשבונות במטבע חוץ מוגבלים של תושבי ישראל כמשמעותם בפרק 3/ג להוראות מטבע חוץ ;
- (ב) חשבונות נקובים במטבע חוץ של תושבי ישראל כמשמעותם בפרק 3/ג להוראות מטבע חוץ ;
- (ג) כל פקדון אחר במטבע חוץ, למעט פקדונות במטבע חוץ חפשיים וכבולים.
16. מוסד בנקאי חייב להחזיק נכסים נזילים בשיעור השווה לסכום פקדונותיו במטבע חוץ חפשיים וכבולים.
17. (א) מוסד בנקאי רשאי להפחית מסכום הנכסים הנזילים שעליו להחזיק לפי סעיף 16 את סכום ההלוואות וההשקעות במטבע חוץ שאישר המפקח לענין זה ושזמן פרעונן טרם הגיע.
- (ב) מוסד בנקאי שהוא חברה זרה רשאי להפחית מסכום הנכסים הנזילים שעליו להחזיק לפי סעיף 16 גם הלוואות וההשקעות במטבע ישראלי שאישר אותם המפקח, במידה שהמטבע הישראלי נובע מהמרת מטבע חוץ, ובתנאי שסכום ההפחתות לפי סעיף קטן זה לא יעלה על סכום פקדונותיו במטבע חוץ חפשיים וכבולים כהגדרתם בסעיף 15 (2) (ב).

⁸ ע"ר 1941, תוס' 2 מס' 1138, עמ' 1647.

- הפחתת
נזילות
נוספת
18. (א) נוסף על הפחתות המותרות לפי סעיף 17, רשאי מוסד בנקאי להפחית מסכום הנכסים הנזילים שעליו להחזיק לפי סעיף 16 את אלה:
- (1) סכום פקדונותיו במטבע חוץ במוסד בנקאי אחר בישראל;
 - (2) סכום פקדונותיו במטבע חוץ בבנק אחר מחוץ לישראל;
 - (3) סכום הלוואותיו במטבע חוץ לתושבי ישראל שאישר המפקח לענין זה;
 - (4) סכום הלוואותיו במטבע חוץ לתושבי חוץ;
 - (5) סכום השקעותיו בניירות ערך נקובים במטבע חוץ שאישר המפקח לענין זה, בתנאי שסכום השקעותיו במניות לא יעלה על 5% מסכום פקדונותיו במטבע חוץ חפשיים וכבולים לפי סעיף 15 (2) (א) ו-(ב) למעט סכום ההפחתות לפי סעיף 17;
 - (6) הסכום הרשום לחובת משרדי המוסד הבנקאי בחוץ-לארץ בספרים של המוסד הבנקאי בישראל, אם המוסד הבנקאי רשאי להחזיר לישראל את הסכומים הרשומים כאמור על פי דיני המדינה שבה נמצא המשרד ובלי לסיים את פעולותיו בהן.
- (ב) סכום ההפחתות לפי סעיף קטן (א) לא יעלה על סך הכל של שניים אלה:
- (1) 80% מסכום הפקדונות במטבע חוץ חפשיים וכבולים של המוסד הבנקאי לפי סעיף 15 (2) (א) ו-(ב) למעט סכום ההפחתות לפי סעיף 17;
 - (2) סכום פקדונותיו במטבע חוץ מבנקים אחרים בישראל לפי סעיף 15 (2) (ג).
19. מוסד בנקאי חייב להחזיק נכסים נזילים בשיעור השווה לסכום פקדונותיו במטבע חוץ נקובים ומוגבלים.
20. "נכסים נזילים", לענין פרק זה — נכסיו של מוסד בנקאי כדלקמן:
- (1) פקדון במטבע חוץ בבנק ישראל;
 - (2) שטרי כסף ומעות במטבע חוץ בידי המוסד הבנקאי במשרדיו בישראל.
- פרק המישי: הוראות שונות**
21. (א) בסעיף זה, "אזור" — שטח המוחזק על-ידי צבא-הגנה לישראל אשר לא חלים בו המשפט, השיפוט והמינהל של מדינת ישראל.
- (ב) לצורך סעיפים 6, 15 (2) (א) ו-(ג) ו-15 (3) ייחשבו פקדונות מוסד בנקאי במשרדיו באזור כאילו היו פקדונות במשרדיו בישראל.
- (ג) לצורך סעיפים 15 (2) (ב) ו-18 (א) (6) ייחשבו משרדיו של מוסד בנקאי באזור כאילו היו בישראל.
- (ד) לצורך סעיפים 10 (2) ו-20 (2), יראו שטרי כסף ומעות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, שבידי המוסד הבנקאי במשרדיו באזור, כאילו היו בידי בישראל.
22. מי שהמפקח הסמיכו לכך רשאי לתת בשמו כל אישור הנדרש לפי הוראות אלה.
23. הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957⁹ — בטלות ביום י"ט בניסן תשל"א (14 באפריל 1971).
- סמכות
לפעול
בשם המפקח
- ביטול

⁹ ק"ת תשי"ח, עמ' 432; חש"ל, עמ' 1440.

24. (א) אישור שניתן לפי הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים, תשי"ח—1957, יעמוד בתקפו כאילו ניתן לפי הסעיף המקביל של הוראות אלה.

(ב) (1) בסעיף קטן זה —

"הפרש מוכר" — הסכום בו עולה נזילות החובה של מוסד בנקאי לפי סעיף 6 (2) ו- (3) על בסיס הממוצע השבועי של נתונים יומיים כאמור בסעיף 5, על נזילות החובה שלו ביום כ"ג באדר ב' תש"ל (31 במרס 1970) לפי סעיף 1 א (ב) (3) להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957 ;

"גידול בפקדונות מוגדרים" — הסכום בו עולים פקדונותיו של מוסד בנקאי לפי סעיף 6 (2) ו- (3) על בסיס הממוצע השבועי של נתונים יומיים כאמור בסעיף 5, על סך הכל של פקדונותיו לפי סעיף 1 א (ב) (3) להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957, וערבויותיו לפי סעיף 14 ד לפקודת הבנקאות, 1941, ביום כ"ג באדר ב' תש"ל (31 במרס 1970) ;

"אחוז ההפחתה" — כדלהלן :

אחוז ההפחתה	התקופה
15.3%	מ-כ' בניסן עד י' באייר תשל"א (מ-15 באפריל עד 5 במאי 1971)
7.6% ;	מ-י"א באייר עד ט' בסיון תשל"א (מ-6 במאי עד 2 ביוני 1971)

(2) מוסד בנקאי רשאי להפחית מנזילות החובה שלו לפי הפרק השני כל שבוע, עד ט' בסיון תשל"א (2 ביוני 1971), סכום השווה להפרש המוכר שלו, פחות 15% מהגידול בפקדונות מוגדרים שלו, כפול אחוז ההפחתה לאותו שבוע.

(ג) פקדון שנוצר לפני יום פרסומן של הוראות אלה והיה פקדון לזמן קצוב לפי פסקאות (3) או (4) לסעיף 1 א (ב) להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957, ייחשב כפקדון לזמן קצוב לפי סעיף 6 (2) או (3) להוראות אלה, לפי הענין.

(ד) הוראות סעיף 5 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון), תשכ"ה—1965¹⁰, יחולו גם לצורך חישוב נזילות החובה לפי הפרק השני להוראות אלה.

(ה) הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (הוראה מיוחדת), תשכ"ט—1969¹¹, יחולו לצורך חישוב נזילות החובה לפי הפרק השלישי להוראות אלה וההפחתה המיוחדת שנקבעה על פיהן תיחשב כהשקעה בניירות ערך מאושרים לפי סעיף 13 (1) להוראות אלה.

(ו) עד כ"א בניסן תשל"ב (5 באפריל 1972), רשאי מוסד בנקאי להראות כהפחתה לפי סעיף 18 (א) (6) את השקעותיו בניירות ערך זרים נסחרים כמשמעותם בפרק 24/ג, להוראות מטבע חוץ, בתנאי שהחזיק בהם ביום פרסומן של הוראות אלה.

¹⁰ ק"ת תשכ"ה, עמ' 2213.

¹¹ ק"ת תשכ"ט, עמ' 896.

- תחילה 25. תחילתן של הוראות אלה היא ביום כ' בניסן תשל"א (15 באפריל 1971).
- השם 26. להוראות אלה ייקרא "הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשל"א—1971".
- דוד הורוביץ
נגיד בנק ישראל
- ד' באדר תשל"א (1 במרס 1971)

חוק בנק ישראל, תשי"ד—1954

הוראות בדבר קביעת שיעורי ריבית על גירעונות בנכסים נזילים *

בתוקף סמכותי לפי סעיף 51 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954¹ ולאחר התייעצות עם הועדה, אני מורה לאמור:

- הגדרות 1. בהוראות אלה—
- "הוראות הנזילות"—הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשל"א—1971² ;
- "עודף בנזילות"—הסכום בו עולה הנזילות בפועל של מוסד בנקאי על נזילות החובה שלו, על בסיס החישוב השבועי בהתאם לסעיף 5 להוראות הנזילות ;
- "גרעון בנזילות"—הסכום בו עולה נזילות החובה של מוסד בנקאי על הנזילות בפועל שלו, על בסיס החישוב השבועי בהתאם לסעיף 5 להוראות הנזילות ;
- לכל מונח אחר תהא המשמעות שיש לו בהוראות הנזילות.
2. לענין הפרק השני להוראות הנזילות—
- (1) היה הממוצע של עודפים בנזילות וגרעונות בנזילות של מוסד בנקאי לתקופה של שלושה שבועות שלילי (להלן בסעיף זה—הגרעון הממוצע), ישלם המוסד הבנקאי ריבית לבנק ישראל על הגרעון הממוצע לפי השיעורים המפורטים בפסקה (4) ;
- (2) לענין פסקה (1) תתחיל כל תקופה של שלושה שבועות בשבוע הראשון שבו היה למוסד בנקאי גרעון בנזילות ;
- (3) על אף האמור בפסקה (1), עלה הגרעון בנזילות של מוסד בנקאי לשבוע כלשהו על 30% מנזילות החובה שלו לאותו שבוע (להלן בסעיף זה—הגרעון החורג), ייערך חישוב הגרעון הממוצע כאילו היה הגרעון בנזילות לאותו שבוע רק 30% מנזילות החובה, והמוסד הבנקאי ישלם ריבית לבנק ישראל, לגבי השבוע שבו אירע הגרעון החורג, על סך הכל של—
- (א) סכום הגרעון הממוצע, וכן
- (ב) סכום הגרעון החורג ;
- (4) שיעור הריבית לכל שבוע על הגרעון שיחושב לפי סעיף זה, יהיה כלהלן:
- (א) על גרעון שאינו עולה על 2% של הפקדונות הגקובים
- בסעיף 6 (1), (2) ו-(3) להוראות הנזילות, לפי הממוצע
- השבועי של נתונים יומיים (להלן—הפקדונות הקובעים)— 11% לשנה ;

* ק"ת תשל"א, עמ' 698.

¹ ס"ח תשי"ד, עמ' 192.

² ק"ת תשל"א, עמ' 690.

- (ב) על גרעון העולה על 2% ואינו עולה על 3% מהפקדונות הקובעים — 12% לשנה;
- (ג) על גרעון העולה על 3% ואינו עולה על 4% מהפקדונות הקובעים — 13% לשנה;
- (ד) על גרעון העולה על 4% מהפקדונות הקובעים — 14% לשנה.

3. לענין הפרק הרביעי להוראות הנזילות —
- (1) היה הממוצע של עודפים בנזילות וגרעונות בנזילות של מוסד בנקאי לתקופה של שלושה שבועות שלילי (להלן בסעיף זה — הגרעון הממוצע), ישלם המוסד הבנקאי ריבית לבנק ישראל על הגרעון הממוצע בשיעור של 12% לשנה.
- (2) לענין פסקה (1) תחיל כל תקופה של שלושה שבועות בשבוע הראשון שבו היה למוסד בנקאי גרעון בנזילות.
- (3) על אף האמור בפסקה (1), עלה הגרעון בנזילות של מוסד בנקאי לשבוע כלשהו על 10% מנזילות החובה שלו לאותו שבוע לפי סעיפים 16, 17 ו-18 להוראות הנזילות (להלן בסעיף זה — הגרעון החורג), ייערך חישוב הגרעון הממוצע כאילו היה הגרעון בנזילות לאותו שבוע רק 10% מנזילות החובה האמורה, והמוסד הבנקאי ישלם ריבית לבנק ישראל, לגבי השבוע שבו אירע הגרעון החורג, על סך הכל של —
- (א) סכום הגרעון הממוצע, וכן
- (ב) סכום הגרעון החורג.
4. (א) ריבית לפי הוראות אלה תשולם לבנק ישראל במטבעי ישראל.
- (ב) מוסד בנקאי חייב לשלם ריבית לפי הוראות אלה מיד לאחר מסירת הודעה על כך למוסד הבנקאי מאת בנק ישראל.
- (ג) מוסד בנקאי לא יהיה חייב לשלם ריבית לפי סעיפים 2 או 3 להוראות אלה לגבי כל תקופה של שלושה שבועות שבה סכום הריבית לפי אחד הסעיפים האמורים אינו עולה על 10 לירות.
5. תחילתן של הוראות אלה היא ביום כ' בניסן תשל"א (15 באפריל 1971).
6. (א) הוראות בנק ישראל (קביעת שיעור ריבית על הפרש בנכסים נזילים), תשכ"ו—1966³ (להלן — ההוראות הפוקעות) — בטלות ביום י"ט בניסן תשל"א (14 באפריל 1971).
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), אם טרם נסתיימה ביום תחילתן של הוראות אלה התקופה של שלושה שבועות לגבי מוסד בנקאי כאמור בסעיף 4 להוראות הפוקעות, ימשיכו לחול עליו ההוראות הפוקעות במשך כל התקופה של שלושה שבועות, ובלבד שמיום תחילתן של הוראות אלה תיחשב כ"שיעור הנדרש" נזילות החובה של המוסד הבנקאי בהתאם להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשל"א—1971.

ריבית על גרעון במטבע חוץ כפשי

תשלום ריבית

תחילה

ביטול הוראות מעבר

³ ק"ת תשכ"ו, עמ' 1858, עמ' 2806; תשכ"ו, עמ' 1955; תשל"ל, עמ' 1658.

השם 7. להוראות אלה ייקרא "הוראות בנק ישראל (קביעת שיעורי ריבית על גרעונות בנכסים נזילים)", תשל"א—1971".

ד' באדר תשל"א (1 במרס 1971) דוד הורוביץ
נגיד בנק ישראל

חוק בנק ישראל, תשי"ד—1954 דרישה בדבר הגשת דינים וחשבונות

בתוקף סמכותי לפי סעיף 50 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954¹, אני דורש לאמור:

- פרשנות 1. לכל מונח המופיע בדרישה זו תהא המשמעות שיש לו בהוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשל"א—1971² (להלן—הוראות הנזילות).
- הגשת דין וחשבון 2. (א) מוסד בנקאי יגיש לבנק ישראל דין וחשבון על נכסיו הנזילים לכל שבוע בטופס שבתוספת הראשונה (להלן—דו"ח נזילות), לא יאוחר מיום שלישי בשבוע שלאחריו.
(ב) מוסד בנקאי רשאי להגיש בנפרד את החלקים של דו"ח הנזילות הדנים במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.
- דיווח יומי או שבועי 3. (א) בהתאם לסעיף 5 (ב) (2) להוראות הנזילות, מותר למוסד בנקאי לדווח על כל פריט בדו"ח הנזילות המפורט בתוספת השניה על בסיס מצבו ביום רביעי בשבוע הדו"ח.
(ב) דיווח מוסד בנקאי לפי סעיף קטן (א) לגבי פריט מסוים, ייחשב מצבו ביום הרביעי לשבוע הדו"ח כאילו היה הממוצע השבועי של נתונים יומיים לגבי אותו פריט.
(ג) לגבי כל פריט אחר בדו"ח הנזילות, דיווח מוסד בנקאי על פי מצבו בגמר העסקים בכל יום עסקים של השבוע.
- חתימות 4. כל דו"ח נזילות יחתם בעמוד השני והשלישי בידי שניים אלה:
(1) החשבונאי הראשי של המוסד הבנקאי או ממלא מקומו;
(2) אדם אחר שהוא מורשה לחתום בשם ההנהלה הראשית של המוסד הבנקאי.
- תיקונים 5. בנק רשאי לתקן דו"ח נזילות לפי הטופס שבתוספת השלישית, כשהוא חתום כאמור בסעיף 4.
- תחולה 6. דרישה זו תחול על הגשת דין וחשבון לגבי כל תקופה שלאחר יום י"ט בניסן תשל"א (14 באפריל 1971).
- ביטול 7. הדרישה בדבר הגשת דינים וחשבונות שפורסמה בילקוט הפרסומים 1271, תשכ"ו, עמ' 1460, לא תחול על דין וחשבון כאמור בסעיף 6.
- השם 8. לדרישה זו ייקרא "דרישת בנק ישראל (דו"ח נזילות)", תשל"א—1971".

* ק"ת תשל"א, עמ' 700.

¹ ס"ח תשי"ד, עמ' 192.

² ק"ת תשל"א, עמ' 690.

תוספת ראשונה

(סעיף 2)

דין וחשבון על נכסים נזילים מטבע ישראלי (כאלפי לירות)

תאריך יום ד'

בנק

סנה	חשב	יום

קוד	מטוּעַע	יום ד'	יום ב'	יום כ'	יום א'	יום ר'	יום ה'	סעיף בהוראות הנלוות	סוג חשבון		
2 0 1								(1)6	פקדונות רגילים	פקדונות	
2 0 2								(2)6	4 עד 6 חרשים		
2 0 3								(3)6	6 חרשים או יותר		
2 0 4								7	4 עד 6 חרשים		
2 0 5								7	6 חרשים או יותר		
2 0 8									פקדונות במסודות בנקאיים אחרים		
2 0 9									פקדונות במסודות בנקאיים אחרים		
2 1 0								(א)	מהממשלה. הסוכנות וקופות נמל		פקדונות למתן הלוואות
2 1 1								(ב) 6 (ג)	יחירת ההלוואות מתוך הפקדונות הנ"ל		
2 1 2								(ד)	פקדונות מאשרים אחרים		
2 1 3								(5)6	יחירת ההלוואות מתוך הפקדונות הנ"ל		
2 1 4								(2)1	לתוך	חשבונות	
2 1 0								(4)1	אחרים		
2 2 1								(3)1	תמורה		
2 2 2								(2)12	זכויות בעד העורות שהמקור		
2 2 3								(1)13	השקעות בניירות ערך מאשרים		
2 2 4								(2)13	הלוואות מאשרות מחשבונות לתוך	חשבונות	
2 2 5								(3)13	השקעות והלוואות מאשרות מחשבונות תמורה ואחרים		
2 2 9								(1)10	מקור בבנק ישראל		
2 3 0								(2)10	שטרי כסף ומעות	נכסים נזילים שהבנק החזיק	
2 3 1								(3)10	שטרי ארזר		
2 3 5									סך הכל לבקורת		

שנה		חודש	
1	2	3	4
5	6		

תאריך יום ד'

דין וחשבון על נכסים נזילים

אשראי מוכוון
(באלפי לירות)

7	8
---	---

בנק.....

קוד	ממוצע	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	יום ו'	יום ה'	סוג חשבון																																															
								יום ה'	יום ו'																																														
10	11	12	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	36	37	38	39	40	41	42	45	46	47	48	49	50	51	54	55	56	57	58	59	60	63	64	65	66	67	68	69	72	73	74	75	76	77	78	קרן למימון הייצוא	הלוואות לייצור לשם ייצוא - תעשייה, חקלאות
2	6	1																													הלוואות לתיירות																								
2	6	3																													הלוואות לייצור ליהלומנים																								
2	6	4																													הלוואות במסגרת קרן ב'																								
2	7	6																													קרנות הון חוזר	קרן א'	יתרת הלוואות																						
2	7	8																															פקדונות האוצר																						
2	7	9																														קרן משותפת לחקלאות	יתרת הלוואות																						
2	8	0																															פקדונות האוצר																						
2	8	1																														קרן משותפת לחקלאות	יתרת הלוואות																						
2	8	2																															פקדונות האוצר																						
2	8	3																													שחרורים נוספים מניולות		יתרת הלוואות מאושרות המשוחררות 100%																						
2	8	7																													שחרורים נוספים מניולות		הלוואות מאושרות אחרות - החלק המשוחרר																						
2	8	8																													פקדונות במוסדות בנקאיים אחרים למתן הלוואות	בקרן למימון הייצוא																							
2	7	4																														ביתר האשראי המוכוון																							
2	9	2																													פקדונות שקבל ממוסדות בנקאיים אחרים למתן הלוואות	בקרן למימון הייצוא																							
2	7	5																														ביתר האשראי המוכוון																							
2	9	3																													סך הכל לבקורת																								
2	9	8																																																					

שנה	חודש	יום
1	2	3
4	5	6

תאריך יום ד'

דין וחשבון על נכסים נזילים

מטבע חוץ
(באלפי לירות)

7	8
---	---

בנק.....

קוד	ממוצע			יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	יום ר'	יום ה'	סוג חשבון	סעיף בהוראות הנגילות		
	18	19	20									מיקודנות	הלוואות והשקעות
4 0 1										(ג) 15	נקובים ומוגבלים	מיקודנות	
4 0 2										(ג) 15	מבנקים בחוץ לארץ		
4 0 3											מבנקים אחרים בישראל		
4 0 4											חפשיים. כבולים ואחרים		
4 1 1										17	הלוואות לייבוא לשם ייצוא	במסגרת 100%	הלוואות
4 1 2											הלוואות למימון יהלומים		
4 1 3											הלוואות מאשרות אחרות במטבע חוץ		
4 1 8										(א) 18	פקדונות בבנקים בארץ	במסגרת 80%	השקעות
4 1 9										(א) 18-2	פקדונות בבנקים בחוץ לארץ		
4 2 0										(ג) 18	הלוואות מאשרות לתושבי הארץ		
4 2 1										(א) 18	הלוואות לתושבי חוץ		
4 2 2										(ג) 18	השקעות בניירות ערך מאושרים		
4 0 6										(א) 20	מיקודן בבנק ישראל	נכסים נוילים	
4 0 7										(ג) 20	שטרי כסף ומעות		
4 5 0											סך-הכל לבקורת		

תוספת שניה

(סעיף 3)

פרטים בדו"ח נזילות שניתן לדווח עליהם על בסיס מצב יום רביעי בשבוע

1. מטבע ישראל (עמוד ראשון) —
 - (א) פקדונות למתן הלוואות (פריטים קוד 210-213 ועד בכלל);
 - (ב) חשכונות (פריטים קוד 219-225 ועד בכלל).
2. הפחתות מותרות מנכסים נזילים (עמוד שני) —
 - (א) קרן למימון הייצוא (פריטים קוד 261-263);
3. מטבע חוץ (עמוד שלישי) —
 - (ב) קרנות הון חוזר (פריטים קוד 276-283 ועד בכלל);
 - (ג) שחוררים נוספים מנזילות (פריטים קוד 287 ו-288).
 - (א) פקדונות (פריטים קוד 401 ו-404 ועד בכלל);
 - (ב) הלוואות והשקעות (פריטים קוד 411-422 ועד בכלל).

תוספת שלישית

(סעיף 5)

דיווח על תיקונים בדוח הנזילות

בנק.....

חאריך דוח הנזילות			בנק	קוד ברוח הנזילות	סוג חשבון	ממוצע	יום ד'	יום ג'	יום ב	יום א'	יום ו'	יום ה'	קוד *				
שנה	חודש	יום											חלף	תר	ת		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
																	79
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3
																	1 2 3

* סמן עגול סביב הפעולה הדרושה

דברי הסבר

1. הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשל"א — 1971, מחליפות את הוראות הנזילות משנת תשי"ח—1957. ההוראות החדשות נועדות בעיקר לעדכן ולשפר את צורת ההוראות, מבלי לשנות את המדיניות המוניטרית של בנק ישראל. השינויים העיקריים בהוראות החדשות לעומת הישנות הם כדלהלן:

פרק ראשון: כללי

2. הגדרת "פקדון" (סעיף 3). נוספו שני פריטים חדשים לרשימת ההתחייבויות שרואים אותן כפקדונות:

(א) התחייבות לשלם כסף לאדם, במידה שהמוסד הבנקאי קיבל כספים מהם יפרע את ההתחייבות, כאשר הכוונה היא שתיחשב כפקדון כל התחייבות בנקאית, תהיה צורתה אשר תהיה, אשר נועדה לגיוס כספים ע"י מוסד בנקאי (סעיף 3(ב)(2));

(ב) התחייבות של בנק כחייב עיקרי עפ"י מסמך סחיר שמועדו הגיע, כגון שיק שמשך מוסד בנקאי על עצמו (סעיף 3(ב)(3)).

הובהר שמוסד בנקאי חייב להחזיק נזילות רק פעם אחת על התחייבות אחת (סעיף 3(ג)).

3. פיקדונות פטורים מנזילות (סעיף 4). השינויים בסעיף זה הם כדלהלן:

(א) הלוואה למוסד בנקאי מאת בנק ישראל במטבע ישראלי אינה חייבת בנזילות. הוראה זו מבהירה את עמדתו העקרונית של בנק ישראל בעבר. אולם, אם מוסד בנקאי קיבל אשראי מבנק ישראל, לרבות אשראי בצורת נכיון משנה, במסגרת הקרנות לאשראי מכוון שלא היה זכאי לו, יצטרך להחזיק נכסים נזילים כנגד אשראי עודף זה (סעיף 9).

(ב) מוסד בנקאי יוכל להוציא שטרי חוב הוגיים גם במטבע חוץ שיהיו פטורים מנזילות. יתר על כן, התגדרה של שטר חוב הוגי כוללת, לא רק שטר שזמן פרעונו חל לאחר חמש שנים, אלא גם סדרה של שטרות שהתקופה הממוצעת לפרעון הקרן היא לפחות חמש שנים (סעיף 4(4)).

4. מוסדות חייבים בנזילות (סעיף 2). יהיה אפשר לפטור מהוראות הנזילות מוסדות כספיים המקבלים פקדונות במסגרת תוכניות חיסכון מאושרות.

פרק שני: פקדונות כמטבע ישראלי

5. שיעורי נזילות (סעיף 6). שיעור הנזילות המיוחד של 70 אחוזים על הגידול בפקדונות עו"ש ממאי 1968 יתבטל. שיעור הנזילות על פקדונות עו"ש יהיה 65.5 אחוזים.

6. פקדונות לזמן קצוב. פקדון לא ייחשב כפקדון לזמן קצוב אם המפקיד "רשאי ללוות כנגדו" לפי תנאי הפקדון, כלומר, אם למפקיד זכות לקבל הלוואה (סעיפים 6(2)(א) ו-6(3)(א)).

7. קופות גמל. ההוראות המיוחדות לגבי קופות גמל (הפרק החמישי להוראות תשי"ח) בטלות. במקומן, נקבע כי פקדונות של קופות גמל במוסדות בנקאיים למתן הלוואות לעמיתי הקופה שאינם מעבידים ייחשבו כפקדונות מאושרים למתן הלוואות במסגרת הנזילות הרגילה במטבע ישראלי, בלי צורך באישורים מיוחדים. לעומת זאת, פקדונות אחרים למתן הלוואות של קופות גמל טעונים אישור (סעיף 6(4)).

8. שבירת פקדון לזמן קצוב (סעיף 7). לפי הוראות תשי"ח, מחייבת שבירת פקדון לזמן קצוב לפני מועד פרעונו המקורי תיקון דוחות נזילות למפרע מיום יצירת הפקדון. בהוראות החדשות יבוצע התיקון לתקופה מקבילה לאחר השבירה.
9. ביטול היתרה המימלית. בהוראות החדשות אין יתרה מינימלית; הפקדונות של המוסדות הבנקאיים בבנק ישראל במטבע ישראלי יהיו פקדונות עו"ש בלבד.
10. שטרי אוצר ככספים נזילים (סעיף 10(ג)). כיום שטרי אוצר נחשבים ככספים נזילים ללא הגבלה. בהוראות החדשות ייקבע כי:
- (א) רק שטרי אוצר שנרכשו מבנק ישראל ייחשבו ככספים נזילים;
- (ב) שטרי אוצר ייחשבו ככספים נזילים של מוסד בנקאי בודד רק עד כדי 55 אחוזים מגזילות החובה שלו.

פרק שלישי: הסכנות

11. אין שינוי מהותי בגזילות על חסכונות. ברם, תבטל ההפרדה המינהלית בין נכסים נזילים על חסכונות לבין נכסים נזילים על פקדונות אחרים במטבע ישראלי. מוסד בנקאי שהוא חייב להחזיק נכסים נזילים על חסכונות יחזיק אותם כחלק מנכסיו הנזילים הרגילים במטבע ישראלי (סעיף 14).

פרק רביעי: פקדונות במטבע חוץ

12. הפרדה בין פקדונות חופשיים לבין פקדונות גקובים. בהוראות החדשות יבדילו בין פקדונות גקובים ומוגבלים שיש להפקידם במלואם בבנק ישראל (סעיף 19) לבין פקדונות חופשיים וכבולים שמותר למוסד בנקאי להשקיעם בהתאם להוראות (סעיפים 18-16). הובהר כי סכומים שהמוסד הבנקאי קיבל בלי לזהות את מעמד המפקיד מבחינת הוראות המפקח על מטבע חוץ, ייחשבו כפקדונות חופשיים (סעיף 15(2)(א)(4)).
13. הלוואות מבנק ישראל ופקדונות מבנקים אחרים בישראל. אשראי מבנק ישראל ופקדונות מהמדינה ומבנקים אחרים בישראל ייחשבו כפקדונות חופשיים וכבולים (סעיף 15(2)) אולם מוסד בנקאי יהיה רשאי להשקיע פקדונות אלה במלואם בלי להחזיק נכסים נזילים כנגדם (סעיפים 17(א) ו-18(ב)(2)).
14. אשראי מכוון מפקדונות חופשיים. אשראי במטבע חוץ לתושבי ישראל יוכל להינתן לפי שני הסדרים:
- (א) פטור מלא מגזילות (סעיף 17). כיום ניתן לשחרר הלוואות חוץ מגזילות במלואן רק אם מקור ההלוואה הוא פקדון למתן הלוואות. בהוראות החדשות תנתן סמכות למפקח לתת פטור מלא גם כאשר מקור ההלוואה הוא פקדונות רגילים במטבע חוץ.
- (ב) אשראי ללא פטור מגזילות (סעיף 18(א)(3)). סעיף זה מאפשר לבנק לתת הלוואה לתושב ישראל, אולם על הבנק להחזיק נכסים נזילים בשיעור מינימלי של 20 אחוזים (סעיף 18(ב)(1)).

15. שיעור נזילות מינימלי. לפי הוראות תשי"ח שיעור הנזילות על פקדונות במטבע חוץ חופשיים היה 30 אחוזים, מזה 15 אחוזים בבנק ישראל ו-15 אחוזים בבנקים בחו"ל ובמומן. בהוראות החדשות רק פקדון בבנק ישראל ומוזמנים בקופה ייחשבו כנכסים נזילים (סעיף 20); לעומת זאת שיעור הנזילות המינימלי יהיה 20 אחוזים (סעיף 18(ב)(1)).

במקביל להוראות הנזילות החדשות, גוסחו מחדש גם ההוראות בדבר קנסות על גרעונות בנזילות. בהוראות החדשות נשמרה השיטה של ממוצע תלת-שבועי בחישוב קנסות על גרעונות בנזילות. אולם, אם בנק נכנס לגרעון בשבוע מסוים העולה על 30 אחוזים מנזילות החובה שלו במטבע ישראלי, או על 10 אחוזים מנזילות החובה במטבע חוץ חופשי, הוא לא יורשה לכסות את גרעון זה ע"י עודפים בשבועות אחרים (סעיפים 2(3) ו-3(3)).

בנק ישראל יעבד את הדיווחים בקשר להוראות הנזילות החדשות באמצעות מחשב. דו"ח הנזילות החדש מותאם לשיטה זו.